

ELLENZÉK

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Melyben: Egész évre . 10 K	Vidékire: Egész évre . 12 K	Dr. HEBRONY JÓZSEF	Széchenyi-utca 34. SZELENYI és TÁRSA nyomdája
Fél évre . . . 5 „	Fél évre . . . 6 „	Szerkesztő:	A lap megjelen
Negyed évre 2:50 „	Negyed évre 3 „	FRANK ZOLTÁN.	minden kedd, csütörtök és szombaton.
Egyes szám ára 8 fill. Kapható minden hírlapelárusítónál.			

Egy igazi botrány.

— Se iskola, se iskoláztatás. —

Miskolc, szept. 12.

(Jz.) Sajnáljuk bár és rosszul essék is nekünk városunk jó hira, neve miatt, de azzal a tanügyi botránnyal, amely a vármegye közigazgatási bizottságának e hónap 10-iki ülésében hivatalosan és nagy megdöbbenést kelteve kipattant, bizonyos és meg nem tagadható kiméletlenséggel, *de el kell bánnunk!*

Tesszük pedig azt nemcsak a közállapot nyomorúságának jogos kritikája szempontjából, hanem azon cézzal is, hogy ezzel az efajta és hallatlan közéleti posványosodásnak a jövőben egyszersmindkorra nyakát szegjük.

Tehát Miskolc városában az ez idegi tanévben 500 elemi iskolai gyermeknek és mintegy 70 polgáriskolai tanulónak se iskola, se tanító nem jutott.

Nincs az iskolában hely és nincs elég tanító!

Hát hallott még valaki ilyet egy kulturállam 50 ezer lakóval bíró városában, ahol nagyra törekvő ideák mellett, felül és külsőleg minden csupa „pucc” és alul csupa — „schmuc”.

Nem! — és ezerszer is nem. Ilyet már nem a legsötétebb Afrikában, de még a föld fenekén sem lehet látni, találni.

Nemesre és nagyra törekvő (legyen bár szép és dicséretes is) ambíciók hű-hős hirre vágyó törekvései dühöngenek honmentő munkától hazafiassá dagadt keblünkben; agyunk feszültségében fejünkön helyét nem találva ugrál a kalap s idegenforgalomszülte nagyságunk ábrándjai, művészi hir és kiállítások útján való gazdasági gyarapodás fontos mogoriái üzük szélmalomjátékukat nálunk s nemzeti fejlődésünk alapvető és legelemibb szükséglete, az általános és nemzeti népoktatás ügye, szegyen-szemre koldusbotra támasztott vándorutján kallódik e homokra épített kulturfejlődésű városban.

A közmondásbeli bársonykabát és hozzá a szennyes ing viselésének állapota biz ez!

És most már kérjük önöket szeretettel, közéletünknek vezérlő urai és min-

denható földi atyaistenei, hát igazán igaztalant és nagyot mondtunk-e akkor, amikor azt mondtuk nemrég egy vezető cikkünkben, hogy városunkban nincs igazi gerince se kulturának, se gazdasági bármilyen rendű tervszerű fejlődésnek.

Hogy vezérferfiaink közszereplési törekvése nagyrészt önös és hű-hős.

Parádé és beszéltetés önmagukról és futkosás az önösség érdekeiért bankból ki, bankból be; részvénytársulati és egyesületi vezető, felügyelő, igazgató-tanácsosi alkalomért s hogy az elvek a szögön lógnak s mindmegannyi és nagyrészt a zseb koncához módosul.

Hogy e város nem fejlődik csak népesedik, mert nincs és nincsenek, — egykettőt kivéve — akik igazán *csak a fejlesztésért* lössanak-fussanak.

S hogy e városnak nincs stabil középosztálya, stabil vagyona és vele járó stabil kultur és gazdasági élete és jellege.

Napról-napra vásári és hipotétkus alapu társadalmi, vagyoni és közéletet él; vagyona az adósság, forgó tőkéje a hitel, célja a megélés és tervszerű munkája az, amit az esetleges alkalom hoz; mert átfutó kereskedelmével átfutók érdekei, célja, törekvése és népessége is egyaránt.

De hát ott, ahol tradíciós és pátriciusi kultur- és gazdasági érdekek nem érintik a legelvitázhatatlanabbul a lakosság zömét, annak arra való érzékét, érdekelt-ségét és szükségérzetét, az másként nem is lehet, csak úgy, amint az *ma nálunk van*.

És ezt hiába csürjük-csavarjuk, legyen bár e szokimondás keserves, de ez így van.

Nincsenek Miskolcnak sok más törzsszükséglettel együtt iskolái, mert a vándor köz és egyéni érdekek napról-napra torlódo követelményei és hajszolása mellett, átragadt e kórság a csekély számban megmaradt törzslakosságra is s így ki az ördögnek is lehetne gondja és érzeke e törzskultur-szükségletek gondozására, ápolására.

De még e szomorú jelenségek mellett is, hallatlan botrány ez kérem.

Mert a dolog tulajdonképpen úgy áll, hogy nemesak annak az 500 és minden áron tanulni vágyó népiskolai gyermek-

nek nincs helye, hanem hol van még az a csaknem 3000-re menő mindennapos és ismétlő iskolázásra kötelezett gyermek, aki meg éppenséggel bujkál az iskolázás elől, sőt nemzeti és törvényszabta kényszeriskoláztatásunk mellett még örül is annak, hogy — *nincs iskola!*

És így akarunk mi nagy, egységes és erős magyar lenni!... Pfuj!...

De kérjük, hát mire való is az a tavaszi tankötelesek *előzetes összeírása*, hogy a 13-ik órában lássák és tudják meg az intéző körök, hogy nincs elég iskola és tanító — Miskolcon!?

És egyáltalán mire való minden, az iskoláztatási érdekeinket ápoló és ellenőrző intézmény, ilyen botrányos körülmények között.

Bizony mondjuk, szegyenletes fejvesztettség és közelposványosodás ez uraim, bármiként is vesszük a dolgot.

És amikor akár elhanyagolva, akár előre való gondoskodás nélkül (bár igaz az, hogy volt rá elég idő, mert évek mi-zériái ezek) a legképtelenebb helyzetbe jutunk, hát az államkormány *gondos* és honmentő szárnyai alá menekszik a fejvesztett tanácstalan tanács, meg a főispán közismert érdeklődéséhez és kiviteli erejéhez egy deputációval.

No ugyan *jó helyre* mentek.

Hiszen az állam kir. tanfelügyelőjének ismételt sürgetésére se talált fedezetet egy rongyos polgáriskolai új osztály felállítására; a főispán meg!? — ugyan tessék nekünk megmondani, világéletében mit vitt még véghez nálunk a főispán a szalonka-vadászatokon, a közigazgatási bizottsági tagok megkonyakoztatásán, no meg az el nem kerülhető közigazgatási hivatalból való elnökléseken kívül, amit el nem kerülhető állásáért és fizetéseért olyan önmegtágadó lemondások között végez el.

Guny, szatira, szomorúság és rettenetes kórosság ez kérem, mind, mind a maga igaz valójában, *komolyan* véve és *igazságosan* nézve és meg is ítélve a dolgokat.

Az az állam pedig, amelynek nincs a szülőkkel szemben törvényhozásilag kényszerített iskoláztatásra egy polgári iskolai új I-só osztály felállítására fedezete, valamint az a város, mely így gondol úgy a

Kizárólagos női ruhakelme és selyemkülönlegességek

Nagy raktár Árvai Soma Miskolcz, Széchenyi-u. 50.

nemzeti, valamint saját városi kulturájának alapvető kötelemeire, hát azok menjenek egyenesen és rögtön csödbe.

Aztán adják oda bankároknak bérbe a gazdasági kezelést.

Tessék elhinni, lesz minden; iskola, kultúra, hivatalnok és még jobb fizetése a hivatalra vállalkozónak, mint a minő most van; sőt még Rotschild se fog vesztetni az üzletben.

És legyen bár szertelen e mondás, de bizony állítjuk jogos keserűségünkben: ezekre a magyar közállapotokra helyesebbet már talán mondani és kitalálni se lehetne.

És ha bérbe adják ennek az országnak gazdasági kezelését, hát talán adósságaitól megmenekszik és egyéneként még meg is módosodik legalább a polgársága, mert hisz a politikáját dobhatja bátran a pokol fézkes fenekére, annak úgy is Chlopyban parancsolnak a „Gotterhalte“ diszes és bájos nótája mellett.

És még Miskolc akar sz. kir. város lenni!...

Igazán a józanság kihívása volna ez is maga, ha persze a gyámkodó vármegye maga is nem 16 emberrel tartaná meg rendes közgyűléseit.

De hát így! szépen özsze is illenek egymáshoz.

Nincs ilyen város és megye — sajna! — még a . . . holdvilágban sem!

Dreimal hoch! Vivát!

Miskolc fejlődik, csak éppenséggel egy kis hiánya van még. Nincs pár — úgy 3 ezreske — gyermeknek még . . . **iskolája, tanítója!**

Hát igazán szépen, dicsőn és rohamosan fejlődik.

Gratulálunk hozzá! Előre!!

— **Berzeviczy miniszter Fiumében.** Berzeviczy Albert dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter október elején a tanügyi intézmények meglátogatására Fiumébe érkezik. Erre az időre Roszner Ervin báró kormányzó is visszatér Gácsról szabadságáról.

— **Magyar képviselők Saint-Louisban.** Saint-Louisból jelentik, hogy az interparlamentáris konferencia magyar csoportjának tagjai pénteken oda érkeztek Apponyi Albert gróf vezetésével. A kiállítás megtekintése és az interparlamentáris konferencia tanácskozásainak befejezése után a magyar csoport tagjai mint az Egyesült-Államok vendégei meglátogatják Csikágót, a Niagara vizesést és még több nevezetesebb pontját az észak-amerikai Egyesült-Államoknak. Rooseveltnél csak a körutazás befejezése után fognak tisztelegni.

— **A katonai büntető-perrendtartás reformja.** Bécsből írják, hogy a büntető-perrendtartás reformjára vonatkozó tárgyalások az ősz folyamán ismét megkezdődnek. Arról azonban, hogy vajjon döntésre kerül-e e tárgyalások folyamán a magyar nyelvű eljárás kérdése, persze mélyen hallgatnak. Pedig ez volna az a kérdés, amely a magyar közvéleményt ebben az ügyben leginkább érdekelné. Ami magát a reform tengerikigyóját illeti, annak megvalósításában nincs okunk bizni. Igérik azt már évtizede, tárgyalnak is benne ugyanannyi idő óta, de mindig megmarad változatlan a régi vas-kalap, a hallatlan szigor, a védelem lehetetlen

volta és a többi elavult, minden modern jogszolgáltatást kigunyoló eljárás, amelytől ugylátszik a katona urak megválni nem tudnak. Már pedig tudni való, hogy ebben az országban semmi sem történik, ami ezeknek a hatalmas uraknak nem tetszik.

— **Kétéves katonai szolgálat.** Az új véderőtörvény tervezetét — mint Bécsből jelentik — a hadügyminiszterium már teljesen elkészítette. A tervezet szerint a kétéves szolgálatot vette alapul és azt immár minden részletében kidolgozva, hozzájárulás végett megküldötték a magyar és osztrák kormányoknak. Mindkét kormánynak lényeges kívánságai voltak, amelyek fölött most újabb tanácskozások folynak a hadügyminiszteriumban. E tanácskozások főleg az ujonckontingens megállapítása, a hadköteleseknek nyújtandó kedvezmények meghatározása, a póttartalék mikénti alakítása, a sorsolás esetleges megszüntetése stb. fölött folynak. Valószínű, hogy a tanácskozásokat már legközelebb befejezik és hogy a kész törvényjavaslatot még ez év folyamán, de legkésőbbben a jövő év elején a parlamentek elé fogják terjeszteni.

— **Egy fegyelmi ügy vagy a város tengeri kigyója.** Valamikor régebben egyszer látogatást tett nálunk dr. Kaffka László miniszteri tanácsos, melynek aztán — mint a Kaffka közgazdasági látogatásainak rendszerint — az lett a vége, hogy egy kis fegyelmi eljárás indult meg a város különböző rendű és rangú ügykezelései miatt. Ebben a fegyelmiben Soltész N. Kálmán volt podeszta, Kóris Kálmán főpénztáros, Szombathy László főszámvevő és Nagy Elek ellenőr szerepeltek. Soltész Nagy Kálmán időközben képviselő lett s így ő anyagi felelősség híján szépen kicsuszott a rendetlenségekért való felelősségből, a többi három tisztviselő pedig azzal az igazolással (a többi között élt), hogy a volt podeszta pasáskodása miatt történtek a szabálytalanságok, ki nem tűrt se felvilágosítást, se utmutatást. Erre a fegyelmi választmány az ügyet beszüntette. A főispán külön felterjesztési jogával élt s a miniszter felülbírálatát rendelt el ez ügyben, hogy így, amennyiben szükség volna, hát egészítsék ki a vizsgálatot s ha csakugyan a volt *kegydíjas* podeszta pasáskodása volna a rendetlenségek okozója, hát valószínűleg arra gondolt a miniszter, hogy egy még mindig *kegydíjas díjas embert* csak meglehet rendszabályozni valahogyan. A miniszter rendelkezésére a felülbírálat a megye szombati fegyelmi választmányi ülésében meg is történt, de a *kegydíjnak* ugylátszik továbbra sem lesz *semmi baja*, minthogy a választmány újból beszüntető határozatot hozott, vagyis *előbbi álláspontjára* helyezkedett újból. A tengeri kigyót tehát szerencsésen újból eltemették, hacsak a miniszter majd újból nem lép a farkára, hogy új életre keltse a tengeri kigyónak babérlombokon nyugvó és pihenő fejecskéjét. Meglehet, hogy talán nem lesz belőle semmi, mert hát Tisza gróf miniszterelnök volt podesztánk és jelenleg *ékes szavallásu* képviselőnkönkről így szólt egyszer, amint mondják: „*ezt az embert okvetlenül meg kell újból képviselőnek választani, mert ez az ember legnehezebb napjaimban is mindig ott ült a helyén!*” Hát igaz is és így is volna, mi nem bánjuk, választassa meg kedvelt hívét a miniszterelnök ur, de **Geszten!** Előbb azonban **fegyelmexen** is — **a multért!**

Ez az igazi — **osztó igazság!**

A közigazgatási bizottság ülése.

Miskolc, szept. 12.

A közigazgatási bizottság szombati ülésének megdöböntő és szomorú tanügyi szenzációjáról vezető cikkünkben szólunk *érdeme* szerint s így az ülésről magáról már csak az alábbi rövid adatokat igazoló hírt adjuk.

*

A vármegye közigazgatási bizottsága szombaton d. e. 9 órákor tartotta meg br. Vay Elemér főispán elnöke alatt szeptember havi ülését. Az alispáni jelentés után bemutatta az elnök a pénzügyminiszter leiratát, melyben értesíti a bizottságot, hogy Kedves István kir. tan. miskolci pénzügyigazgatót Nagyszebenbe helyezte át s helyére Hosszu Gyula pénzügyminiszteri titkárt nevezte ki miskolci pénzügyigazgatóvá. — Majd felolvasták Kedves István bucsuzó átiratát.

Ezek után áttértek az egyes közigazgatási ágazatok vezetőinek jelentéseire. Szomorú helyzetet tárt fel Hidvégi Benő kir. tanfelügyelő. Jelentésében elmondja, hogy Miskolcon 500 tanköteles számára nem jutott hely az iskolákban. — Intézkedés ugyan történt a fél-napos tanítási rendszer behozatalára, *de még így is legalább három olyan külön iskola felállítása nélkülözhetetlen, melyhez új tanítói állások lennének szükségesek.* A közigazgatási bizottság sürgős felterjesztést intéz a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, *hogy az állam 3 állami tanítóval jöjjön Miskolc város segítségére.*

Ugyancsak a tanfelügyelő jelentéséből tudomást szerzett a bizottság, hogy a miskolci polgári fiúiskola I-ső osztályába 170 növendék iratkozott be, kik közül 50 növendéket elbocsátottak, *mert a miniszter a harmadik párhuzamos I. osztály felállítását nem engedélyezte.* A közigazgatási bizottság ebben az ügyben is sürgős felterjesztést intéz a miniszterhez.

Bizony Ákos és Bartányi Gyula szükségesnek tartják a legsürgősebb személyes közbenjárást, mire az alispán kijelentette, hogy hétfőn Budapestre megy és személyesen is eljár ez ügyben. Miután Raisz Ernő kir. főmérnök és Andorkó Tamás h.-pénzügyigazgató jelentéseit tudomásul vették, a bizottság ülése véget ért.

A közig. bizottság ülése folyamán mintegy 50 tagból álló küldöttség tiszteleggett a főispánnál, kérve személyes közbenjárását a miniszternél, hogy a polgári iskola első osztályának harmadik párhuzamos osztálya mielőbb engedélyeztessék.

A főispán megígérte, hogy személyesen fog eljárni ez ügyben és *töle telhetőleg igyekezeni fog a kedvező elintézését kiesszközölni.* (Igazán szép lesz töle ez a nagy — **önmeztagadás!** Szerk.)

Inséges idők.

Még duskálunk a nyár nyújtotta kincsekben, melyek bár ez évben szűken vannak, mégis megtermettek és pedig megtermettek igen jó minőségben; még bővebben vagyunk a javaknak, buza, szép acélos, telivér, magyar buza és egyéb jó, csak megakad, a pintérek ugyancsak szorgoskodnak, hogy az általuk készített hordó idejében fogadja be a tüzes borainkat, szóval nem panaszkodhatunk még a jelenben, de a jövőnd nehéz idők, hosszú, keserves tél, már most gondolkozóra ejtenek s megbosszangatják a komolyan szemlélődőt.

Ha számot vetünk az immár nagyobbbrészt betakarított és összegyűjtögetett, valamint a forgalom révén rendelkezésünkre álló készletek nagyságával, konstataálnunk kell, hogy ugyan csak szomorú eredmények azok, amelyeket a leggondosabb gazdálkodás és legkörültekintőbb irányító politika dacára is fel tudunk mutatni.

A földmívelésügyi miniszter csak az imént állította össze a világ terméseredményeit s

ezekből ti-zta képet nyerhetünk a jelenlegi és a jövőben várható elég sanyaru helyzetről. Biz az nem fényes helyzet, amelyet a miniszter számadatai feltárnak.

Konstatják e számadatok, hogy Európa ideai gabonatermése 142 százalékkal kedvezőlenebb az előző évinél. Még ennél is kedvezőtlenebb hazánk gabonatermése, mely 20 százalékkal rosszabb az elhult év termésénél. De ez az arány is csak a szálas terményeknél, tehát a vagyonsabb rétegek fogyasztási cikkeinél áll meg, míg a szegényebb osztályok fogyasztási cikkeinél, a burgonyánál jóval kedvezőtlenebb az arány, mert pld. csak a tengeri kb. 40 százaléka a tavalyi termésnek.

E néhány arányszám a végzetlenül sötét helyzet igaz fokmérője. Mert világos, hogy a hiány pótlására szorul a bár vannak még készleteink az előző évről, e készletek elfogyasztása nagy lelkiismeret furdalást is okozhat, mert ki biztosít róla, hogy az ez évi rettentő szárazságot nem követi-e a jövőben valamely újabb Jsten csapása?

És ne feledjünk, hogy ez a kalkuláció csak nagy dimenziókra nézve áll, ellenben sokkal rosszabbul üt ki, ha a szükséglet legsúlyosabban viselő vagyontalan kis existenciák sorsára vonatkoztatjuk. Akkor fogjuk csak a nehéz viszonyok kihatásait mérlegelhetni s akkor fogjuk egy céltudatos segítő akció égető voltát igazában érezni.

Mennyiben fog a vármegye által tervbe vett s a legutóbbi közgyűlésen realizálni ígért segítő akció bevalni, arról a jelenben nem szólhatunk, mintán annak igazi szerepe csak a tél beálltával fog megjönni, csak jó eleve rámutatunk a mostoha időben mindnyájunkra váró feladat fontosságára.

A gazda nehéz viszonyokkal küzd, mert a termések megdrágulása nem rekompenzálja őt a terméshozam csökkenése által okozott jövedelemcsökkenésért. Ez a körülmény a kereskedőt és iparost is súlyosan érinti, mert a fogyasztóképességében gyöngült gazdaközönség kedvezőtlenebb helyzete folytán a többi gazdasági ág is szenvedni fog s mi sem természetesebb, minthogy a többi osztály közé ékelt tisztviselői kar is ugyancsak kivészi részét az inséges időkből.

Ilyen sivár kép láttára fokozott éberséggel kell az életviszonyokat megfontolnunk, állam és társadalmi versengve kell, hogy haladjon a segítő mozgalmak élén s különösen elvárjuk a kormánytól, hogy két kézzel karolja fel a támogatásra szorultak ügyét, attól a kormánytól, mely a maga hirhedt erős kezével mindig kész szétűtini az ő egyedül üdvözítő politikája után nem nyargaló, függetlenül eljáró hazafiak között.

A lap pontos küldése iránt mindenemű reklamáció ügyben tessék Szelenyi és Társa nyomdai céghez (Szechenyi-utca 34. sz. a.) fordulni.

UJDONSÁGOK.

Éjszaka.

*Éjszaka. Homály borong a szobámban,
Perceg a lámpa. Végre kiég
Szívem, — te szegény, te bolond, dobogó szív
Meddig fogsz érzeni, vérzeni még?*

*Mért nem hamvad ki a láng, amely éget,
Mint a hogy a lámpa lángja kiég?
Hiszen a szöke leány, a ki végett
Kintlódva dobogsz, sohse lesz a tiéd!*

Farkas Imre.

Az iparművészeti kiállítás bezárása.

Vasárnap esti 6 órakor zárták be a Korona-szálló dísztermében aug. 20-án megnyitott iparművészeti kiállítást szép közönség jelenlétében, melynek soraiban ott volt Zelenka Pál püspök, dr. Tarnay Gyula alispán, a kiállítást rendezett Közművelődési-Egylet elnöke és a megnyitásnak miniszteri képviselője. Az iparművészeti társulat nevében ott láttuk Ágotay Imrét, a budapesti iparrajziskola igazgatóját és Györgyi Kálmánt, a társulat főtítkárát és Groó István tanárt. A bezárás napján megtekintették a kiállítást Radisics Jenő és Szalay Imre miniszteri tanácsosok is, de még a bezárás előtt az nap a gyorsvonattal a fővárosba vissza is utaztak.

A bezárást Balogh Bertalan beszéddel vezette be, melyre az iparművészeti társulat nevében Ágotay Imre válaszolt lendületesen. A kiállítás aznap esti 10 óráig villanyvilágítás mellett a nagyközönség számára még nyitva maradt.

A kiállítás különben az eddigi hivatalos értesítés szerint anyagilag is sikerült. A hivatalos értesítés szerint különben tekintélyes, mintegy 9000 koronányi, vásárlás is történt a kiállításon. A vásárlók között az egyeseken kívül ott van Múzeum-Egyletünk 1000 koronával, továbbá a kassai Múzeum-Egylet, a miskolci vízesépp-társaság és a baromfi-kiállítás rendezőse stb.

A kiállítást sorsjátékkal fejezik be. Tegnap és ma a kiállítást még egyes iskolák növendékei tekintették meg.

Kossuth Lajos születésnapja. E hó 19-én lesz 102 éve annak, hogy Kossuth Lajos megszületett. A magyar nép minden évben kegyelettel ünnepli meg ezt a napot és így lassanként megérlelődött a kívánság, hogy nemzeti ünneppé kell szentelnünk ezt a dátumot, amely dátummal Magyarország megújodása kezdődött meg. Igaz, a Nagynak nincsen szüksége arra, hogy kalendárium szerint megjelölt időpontok tartsák fenn emlékezetét. Magyarországon minden zug, minden bokor, de minden vérlüktetés is az ő nagyságával van telve és ez az emlék elválaszthatatlanul forrott egybe lelkünk minden nemesebb aspirációjával. De a dátumok jók arra, hogy érzéseinket külső vonatkozásokban is manifesztálhassuk. Kossuth születése napja a nemzeti áhitat napja. Budapestén e hó 18-án a budapesti egyesült jótékony asztaltársaságok központja áll élén ennek az ünnepélynek, melyet az Irányi utcai Saskör dísztermében tartanak meg. Az ünnepségen dr. Barta Ferenc, Szathmári Mór és Benedek János országgyűlési képviselők fognak e nap jelentőségéről beszédet tartani, mi alatt a „Budapesti Polgári Dalkör“ és az „Acélhang“ dalegylet fog hazafias énekekkel közreműködni. Ugy tudjuk, hogy e napot városunkban is méltón fogják megünnepelni.

Kinevezés. Dr. Dambrowszky Imre miskolci róm. kath. hittantanárt dr. Samassa József egri érsek az egri jogakadémiához helyettes tanárnak nevezte ki.

Egy miskolci atléta kitüntetés. A Magyar Testgyakorlók Körenek Budapestén tartott versenyén egy miskolci ismert atléta, Nagy Tivadar, a miskolci athlétikai klub tagja is a győztesek sorába került, amennyiben súlydobásban (202 kg.) a harmadik díjat nyerte.

Katonai hír. Báró Mertens Károly tábornagy, a kassai hadtest parancsnoka, hivatalos útjában vasárnap óta városunkban tartózkodik.

Személyi hír. Gyulay Pál főrendiházi tag Léway József nyug. alispán látogatása alkalmából Miskolcon időzik. — Ráth Endre országgyűlési képviselő pár napig városunkban időzött.

A Kamara teljes ülése. A miskolci Kereskedelmi és iparkamara holnap, szept. hó 14-én d. u. 3 órakor Radvány István kir. tan. elnökléte alatt saját helyiségében közös ülést tart, melyre a 22 pontból álló meghívót már régebben szét is küldték.

Gyászhir. A miskolci huszárok parancsnokát, Henriquez Károly lovag, ezredes sulyos csapás érte. Egyetlen leánya, a 16 éves Albertin hosszú szenvedés után elhunyt. — A fiatal halottat Medgyesre szállították s ott temették el nagy részvét mellett.

Hymen. Posta Pál n. á. v. műhelyi mérnök f. hó 9-én tartotta esküvőjét Selmeccányán, Kovács Marica úrhölgygyel.

A Borsodi Bükk-Egylet kirándulása. A Borsodi Bükk-Egylet szeptember 18-án, vasárnap délutáni kirándulást rendez. Utirány: Miskolc, Vasgyár, Hegyestető, Hegyeskut, Diósgyőr, Miskolc. Az út hossza 20 km. Indulás délután 2 órakor az Erzsébet-térről. — Vezető: Lukács György.

Évnyitó ünnepségek. Pataki Sándor az iskolai tanács elnökének elnökléte alatt, Horváth Lajos főrendi házi tag, Soltész Nagy Kálmán orsz. képvis., több iskolai tanácsos és érdeklődők jelenlétében nyitották meg a mult héten az ev. ref. főgimnázium ez ideai iskolai évét, melyen a tanári kar és az iskolai ifjúság teljes számban megjelent. Csik Dániel gimnáziumi vallástanár a megnyitáson ihletett imát, Kovács Gábor igazgató meglehangu beszédet, Pataky Sándor buzdító beszédet mondott. — A miskolci ref. felsőbb leányiskolában csütörtökön, az iskolai évmevnyitő ünnepélyen jelen volt az egyházkerület érdemes püspöke Kun Bertalan is, ki ez alkalommal iktatta be hivatalába az egyházkerület megbízásából az intézet igazgatóját, Mitrovics Gyula dr.-t.

Miskolcziak a vendéglősök országos kongresszusán. Tegnap vette kezdetét és folytatónak ma és holnap lesz a vendéglősök országos kongresszusa Szegeden. A kongresszusra városunkból még vasárnap elutaztak Forster Rezső, Huberth János, Bokros Károly, Mayer József, Klein Sámuel, Patzaner Samu és Ausländer Gyula.

V. H. O. Sz. A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének felügyelő bizottsága mult vasárnap d. e. ülést tartott, amelyen a félévi mérleget vizsgálták át. A bizottság kegyeletesen emlékezett meg kiválóan buzgó tagjának, ifj. Gál Ferencnek elhunytáról, kinek érdemeit jegyzőkönyvileg határozta megörökíteni. A szövetségi vagyonkezelés átvizsgálása az alábbi adatokat tünteti elő:

A szövetség vagyona 1904. június 30-án K 107,978,73
Ebből tényleges vagyon K 85,602,23
A követelek összege K 22,375,50

A f. évi első félévben a szövetség összes bevétele K 1623,64 volt. — E szerint a mutatózó tiszta jövedelem K 4070,12. A segélyalap vagyona az első félévben K 1311,90 kamatot jövedelmezett. Segélyezésekre utalványozott K. 820.

Az Eötvös alap Borsodvármegye tudvalevőleg háromezer koronás alapítványt tett az Eötvös tanítók házána, melynek évi kamatait borsodmegyei szegény tanítók gyermekei élvezik. A folyó iskola évre dr. Tarnay Gyula alispán a megye alapítványainak kamatait a közgyűlésben tett felhatalmazása folytán Kubis Géza IV. éves joghallgató apátfalvi lakosnak adományozta.

Leégett pincék. Tegnap reggel fél 7 órakor a közdombon tűz volt. Kigyuladt a 400 és 401 sz. pince, melyek tetői le is égtek. — A gyorsan megjelent tűzoltóság 1/4 8 órára a tüzet már el is fojtotta s így a pincetüzből nagyobb baj nem is származott.

Egyházmegyei közgyűlés. Az alsó-borsodi ev. ref. egyházmegye közgyűlése br. Vay Elemér világi gondnok és Nagy Ignác esperes elnökléte alatt Miskolcon e napokban folyt le, a világi és egyházi tanácsbírák teljes jelenlétével a felsőbb leányiskola tornatermében. A gyűlést Nagy Ignác esperes imája nyitotta meg. Majd dr. Tüdös István lelkészszé avatása következett, azután pedig egyes egyházak ta-

nitóinak hivatalos beavatása és felesketése s a terjedelmes napirend többi tárgyai.

— **A kassai iparkamara ünnepe.** A kassai Kereskedelmi és Iparkamara új elnöke Siposs A. Gyula csütörtökön tartotta elnöki székfoglalóját, melyre a miskolci Kamara részéről Koós Soma, Pfliegler Ferenc, dr. Sugár Ignác titkár, Karla Bertalan, Kócs Sándor, Pick Jakab tagok jelentek meg Kassán. Az ottani Kamara kitüntető kollegiális érzéssel fogadta a helybelleket s a pályaudvaron Siposs elnök vezetése alatt a Kamara tagjai nagy számban várták a miskolciakat, akiket az elnök üdvözölt. Majd a Schalkház-vendéglő dísztermében volt a Siposs által adott fényes bankett, melyen Péchy főispán, Münster polgármester, Rakovszky Alispán, Kassa, a megye és a kamarai kerület előkelőségei vettek részt. A miskolciakat itt is lelkesen ünnepelték és Deil Jenő titkár mondott rájuk felkészítő, mire Pfliegler Ferenc, majd dr. Sugár Ignác titkár válaszolt.

Áthelyezés. Sir Gábor közigazgatási gyakornok az ózdi főszolgabírói hivataltól a megyei központba szolgálatátételre berendeltetett.

Gazdasági tudósító. A földművelésügyi miniszter Ádám Bertalan főkáptalani tisztet a m.-csáthi járás gazdasági tudósítójául bizta meg.

Magnezit és tűzálló anyag szállítása. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a diósgyőri és zólyombrézói állami vasművek részére az 1905. évben szükséges magnezit, különféle tűzálló anyag és kovakő szállítására pályázat hirdetik. — Ajánlatok f. évi szeptember hó 21-én déli 12 óráig a m. kir. állami vasgyárak központi igazgatóságához (Budapest) nyújtandók be.

KÖZGAZDASÁG.

Országos baromfi-kiállítás és tenyészbarmfi-vásár Miskolcon. A baromfi-kiállítás rendezése vasárnap délelőtt városunkban dr. Szentpáli István polgármester elnöklete alatt gyűlést tartott. A gyűlésen jelen voltak még Pirkner J. állattenyésztési felügyelő, Hreblay E. felügyelő, Kresz E. felügyelő Kassáról, Vértessy T., Poka Sándor, Gálffy I., Hosszúfalussy L., Huberth J. stb. a bizottság tagjai. Hreblay E. előadta az eddigi munkálatok eredményét, költségvetést stb., mit tudomásul vettek és elfogadták. A folyó évi október hó 1—3-ig tartandó kiállítás iránt országos érdeklődés. A kiállításra már igen sok bejelentés történt, míg területén a Népkertben Szücs S. v. mérnök vezetése alatt eddig már is több pavillont állítottak fel. Tallián földművelésügyi miniszter e napokban értesítette a Baromitenyésztők Országos Egyesületét, hogy a neki felajánlott védnöki tisztet köszönettel elfogadja. A kiállításra vonatkozó baromfiak gazdáinak jutalmazására eddig 20 emléktárgyat 100—200 korona értékben és 40 jutalomtárgyat 10—100 korona értékben ajánlottak fel s ezenkívül 1500 korona pénzdiát is rendelkezésre áll. Akinek tehát szép baromfi — lehetnek, azok tiszta magyar fajta, vagy keresztezés vagy telivér külföldi fajták — galambjai vagy házi nyulai vannak, azokból állítsanak ki s a kiállításra vonatkozó útmutatót kérje Hreblay Emil igazgatótól, aki ingyen és bérmentve küldi azt meg bárkinek. Irodája Budapest, Köztelkek, IX. ker., Üllői-út 25. I. 10.

SZÍNHÁZ, IRODALOM.

A színügyi bizottság ülése. A színügyi bizottság szombaton este 6 órakor dr. Rácz György elnöklete alatt ülést tartott, melyen jelen voltak még Bartányi Gyula, Bulyovszky Gusztáv, Soltész N. Kálmán, Kubacska István, Horváth Lajos, Lichtenstein László bizottsági tagok, utóbbi mint a bizottság jegyzője is. Az ülésben részt vett Balla Kálmán szintársulatunk igazgatója is. Balla igazgató ebben az ülésben nyújtotta be társulatának névsorát, továbbá az iránt tételt még előterjesztés, hogy színházunk bérletrendszeré más színházak s így a debreceni színház bérletrendszeréhez

hasonlóan a 3-as (A. B. C.) bérletrendszer szerint rendeztessék be. Idei színházi idényünk különben október hó 15-én fogja kezdetét venni s virágvasárnapig fog eltartani. A megnyitó előadás darabja még nincs kiválasztva.

A vármegye segélyakciója.

A vármegye közgyűlése legutóbb foglalkozott azzal az akcióval, melyel különösen a kisgazdákon és a szegénysorsu embereken óhajt segíteni. A vármegye élelmi szerekeknek a beszerzési árakon való eladását célozza melynek érdekében Dr. Tarnay Gyula alispán az összes főszolgabírónak rendeletet adott ki, melyben ezen segélyakcióval foglalkozik.

A központi bizottság a segélyakció terjedelmére nézve a napokban tanácskozást tartott s abban állapodott meg, hogy szálas takarmányt beszerezni nem fog, mert ennek métermázsája 7—8 koronába kerül, s a szállítási díjak betudása mellett annyira drága, hogy azt állatállománya számára a kis gazda igénybe nem veheti.

Beszerez azonban:

a) már most 25 vagon krumplit 7 koronás alapáron mázsánként, melyhez még a szállítási költségek fognak hozzá jönni. Szétosztási ára kicsinyben 7 kor. 50 fill. lehet.

b) beszerezett már most 25 vagon kukoricát és biztosít január havi szállításra másik 25 vagon kukorica szállítást. Ezen kukorica beszerzési ára 15 koronára rug, melyhez Fiumétól a szállítási költség fog hozzá adatni;

c) beszerez Szerencsről 2 vagon cukor melast 13 koronás árban, nemkülönb 2 vagon babot, lencsét 30 koronás árakban.

A most kitett árak csupán tájékoztatóul szolgálnak, mert a szállítási költségek abban több-kevesebb eltérést idézhetnek elő, de jelentékeny elváltozás nem fog előállani.

Néprontás, népirtás.

(A fajmagyar néposztály megmentése.)

(Folytatás.)

És lássuk, mihez fog a jövevény. A földműveléshez, az ipari munkához kevesebb hajlama van e fajnak, mintsem hogy e részben rája támaszkodhatnék az állam. A közvetítő kereskedelemben még mindig igen hasznos szolgálatokat teljesít; ámde utóvégre is a lakosság túlnyomó része nem lehet kereskedő! Olyan országoknak pedig, mint hazánk, amely kiválóan földművelő ország, a régi, tösgyökeres, fajmagyar lakosságra sokkal nagyobb szüksége van, mint a végtelenig elszaporodó üzérekre. Ez a fajmagyar lakosság az ő becsületes munkabírásáival hagyományos hazaszeretettel mégis csak sokkal értékesebb, becsesebb népeleme a nyerstermelő Magyarországnak, mintsem hogy annak megmentésére minden lehető meg ne tegyen.

A bevándorló népfaj vette kezelésébe a fajmagyar lakosság irtó mérget, a pálinkát és ezzel a nép lesüllyesztése, elaljasítása terén bannulatos eredményeket ért el. Kezdi azon, hogy 5—6 éves gyerekek már megizletteti az emberirtó mérget, csak úgy ajándékképpen; de azzal a biztos számítás-al, hogy az így részoktatott gyermeknek mire felű, már vérebe megy, megölő szenvedélyévé válik a pálinka ivás. Akkor aztán — igaz, hogy sokszor hosszú évek kitaró küzdelme árán — ott végzi, hogy ama gyermekből lett férfinak a vagyonába beleül. Az pedig kezébe veheti a vándor botot.

A legjobb magyar vidékekről is nagy tömegekben vándorol ki a jó fajmagyar nép Amerikába. Kivándorol, miután itthon, a kizsi polyozott országban sem kellő munkabért, sem olcsó megélhetést nem talál. Soknak amicskéje volt, azt fölemészti a falusi uszora, a gyilkos pálinka, a maradékot pedig elkótyavetyéli az állami végrehajtó — adótarozás fejében. Örül,

ha még összekaparíthat annyit, amennyivel kiemelhet — a pocsolyán tútra.

Ez ellen a baj ellen megvédelmezni a fajmagyar népet kötelessége az államnak és társadalomnak egyaránt. *Gondoskodni kell olyan törvényekről és törvénykezéssről, amelyek megvédjék az apró embereket, a jámbor, a tudatlan népet a pálinka- és termény uszora hiénáitól. Törvényt kell alkotni, amely elvonja, visszariaszssa a népet a pálinka, a szesz élvezésétől. Egyedáruvó kell tenni az élvezhető szeszt, amelyet aztán csak drágán, vagy csak orvosi rendeltetűre árussítsanak a droguériák és gyógyszerárak.* Ígyék a nép, ha már innia kell, bort, amit bőven fog teremni ez ország hegye, síkja. Vagy ígyék a szegény nép vizet, mint az olasz és inkább táplálkozzék jobban, bővebben a szesz árából: akkor gyarapodni fog testi erőben, erkölcsileg és vagyoniilag.

Ezeket az állami intézkedéseket a társadalom segítse átültetni a gyakorlati életbe, főleg az átmeneti időkben, még pedig *mértékletességi egyesületek alapítása, népkörök szervezése, a népművelődési ügyek felkarolása által.* Ezáltal gátat fog vetni egyszersmind a külföldről leszivárgó, veszedelmes nemzetközi szocialista áramlatnak is, amely pedig a mostani állapotok mellett előbb-utóbb hatalmába keríti ami népünket is. Ha középosztály lesz a nép érdekeihez, törődik annak sorsával, boldogulása érdekében segélyére lesz: akkor a nép vezetése ennek a középosztálynak a kezébe kerül. És akkor a szocialista izgatók, vagy kivándorolnak, vagy munkához látnak maguk is.

III.

Lássuk már most, hogy ezeknek a szomorú állapotoknak az orvoslására mit tettek eddig az állam és a társadalom?

Az északkeleti megyékben a ruthén lakosság megmentésére indított *ruthén-akció*t csaknem leszerelte az az állami pipogyaság, amely elnézte, hogy az ottani pálinka- és termény-uszorásoknak védelmére keljen a felekezeti érzékenység. A kormány meghátrált egy néhány újságnak a larmája előtt, mikor pedig ezt mondhatta volna: „mikor a megbízható, jó magyarruthén lakosságot védelmezem és nem engedem, hogy Galiciából beözönlő ravasz faj kiélje, kiűzze hazájából, akkor a nemzet, az ország megerősítésén munkálkodom, tehát nem adhatok semmit holmi felekezeti érzékenykedésre. *Nem az uszoras zsidókat üldözöm, hanem a magam népet védelmezem tőlök. Ezze szemben nem tűrhetek semmiféle felekezeti mezbe bujtatót, faji natalmi törekvéseket!*“

A *székely akció*t is csak akkor indították meg, amikor már a végső romlás szélére jutott a székelység, az ország e keleti bástyája. Ki tudja, lesz-e és milyen sikere lesz?

Az *Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület, a Felvidéki, a Dunántúli és legújabbban a Délvidéki Közművelődési Egyesületek* legfeljebb a magyar nyelv terjesztésén munkálkodnak. De sem az oláh, sem a tót-bankok kiterjedt működését és térhódítását meg nem akadályozták. Nem alapítottak sem ipari vállalatokat, sem néphankokat, amelyek segélyével a fajmagyar lakosság anyagi megerősödését előmozdították volna. Nem tudták utját állani a délszláv és az alldeutsch propaganda üzemeknek, amelyek most a kormány makacs-sága folytán beállott *ca-lex* alkalmából előkészítették a talajt a horvát zandülésnek. Csak ez a minden helyzettel megalkuvó, elgyengült magyar társadalom felőlös mindezekért, mert ez adta olyan gyöngye kezébe az ország kormányát. Bármi lesz a sorsa, önmaga felelős érte, mert lanyha ügyefogyottsága által méltán kiérdemelte azt.

(Vége köv.)

C S A R N O K.

A konyha és étkezés történetéből.

Irtá: Vértessy Sándor.

(Folytatás.)

Az egészséges és fejlődő kultúra fényűzése részint abban mutatkozik, hogy a szel-

lemi élvezeteket részint a zetekben hanem a nél művészet szerepet művészet házkodik nak nem is. A ma legnemes kiváltság kiterjed.

Az rosan tud hely gették scholasti ember f ens“, ér nem oly meghatá egyetlen ton. Né sikkak (szaglása de izlés szetes, sonlitjuk csont, a tos, pik közelről mozgásr csak biz nem esz általa ber min dise“) — löbb mo gos tula legtöbb a többi ez hü k fejlődik. A róma hogy ho a franci mondott lyen él ről besz tották,

Az a legré maga t komák ugy a népein natot lakomá ép ugy zasság mind m nepélye rögök fontos a vad kupakt zatok v sok. A tartása lakomá léleké halotti ben tal könyvb gényéb

lemi élvezetnek előnyt ad az anyagiak fölött, részint abban, hogy magokban az anyagi élvezetekben nem a külső csillogást és hivalkodást, hanem a kényelmet és tisztaságot keresi. Minél műveltebb valamely nép, annál nagyobb szerepet játszik a fényezésben a tudomány és művészet, annál egyszerűbben, de jobban ruházkodik és étkezik, annál többet költ lakásának nemcsak csinjára, de egészséges voltára is. A magasabb kultúra fényezésének végül legnemesebb vonása az is, hogy nemcsak egyes kiváltságos osztályokra, hanem az egész népre kiterjed.

Az evés-ivás tehát a szellemi étellel szorosán összefügg, szerinte formálódik. Aki nem tud helyesen enni, inni, az ostobának bélyegzték mindenkoron. A középkor bölcselei, a scholastikusok, nem voltak frivolak, mikor az ember fogalmát így definiálták: „aminal sapiens“, értvén „sapiens“ alatt nem okosat, hanem olyant, aki izlel (qui sapit). E szójátékos meghatározás jogosult! Az izlés érzése az egyetlen, amelyben az ember tultesz az állaton. Némely állatnak (macska pl.) hallása, másoknak (pl. hiuz) látása, harmadik (pl. a kutya) szaglása finomabb, tökéletesebb az emberénél, de izlésben egyik sem mulja felül. Ez természetes, ha izlésszervünket fiziologice összehasonlítjuk az állatokéval. A halak nyelve mozgó csont, a madaraké porcos, a négylábúké csontos, pikkelyes, vagy kemény, husos izom és közleről sem képes egyik sem oly sokoldalú mozgásra, mint az emberi nyelv. Az állatok csak bizonyos táplálékra szorítkoznak, mindent nem esznek meg, az összetett izek pedig egyáltalán egyiknek sem kellene. Egyedül az ember mindenevő állat s az inyesség („gourmandise“) — mint ezt Brillat Savarin, a legkiválóbb modern gastronomus mondja — kizárólagos tulajdona. Leghálásabb érzékünk is ez! A legtöbb élvezettel vidámitja fel életünket és míg a többi érzékünk idővel eltompul, elkopik, addig ez hű kísérőnk marad késő öregségünkig és fejlődik, tökéletesedik, szinte bámulatos fokig. A római inyencok a hal izéről felismerték, hogy hol fogták, a Tiberisen innen-e, vagy túl, a francia gourmand a madárhus izéről megmondotta, melyik a madár azon combja, amelyen életében aludni szokott és neves borászokról beszéltek, hogy a bornak izéről megállapították, hogy mily szélességi fokon termett.

Az étkezés kérdésének, a gastronomiának a legrégebbi időktől a legújabbig meg van a maga tágkörű irodalma. Nem is csoda! A lakomák feltalálhatóak és nagy szerepet játszottak úgy a köz-, mint a magánéletben minden idők népeinél. Az ember minden nevezetes mozzanatot lakomával ünnepel meg s minden ünnep lakomává változik. Fontos állami mozzanatok, ép úgy, mint családi események: születés, házasságkötés, név- és születésnap, haláleset stb. mind-mind evés-ivás által lettek és lesznek ünnepelesebbekké. Athaenus beszéli, hogy a görögök és perzsák asztalnál intézték el a legfontosabb államügyeket, akárcsak napjainkban a vad népek, vagy — hozzánk közelebb — a kupaktanácsok a község ügyeit. A régi áldozatok voltaképpen istenek számára való tálalások. A keresztyén vallás egyik legszebb szer-tartása, a mise, is lakomát, a krisztusi utolsó lakomát örökíti meg. A meghalt családtag emlékére rendezett gyászlakomákkal, az u. n. halotti torokkal, minden keleti nép történetében találkozunk. Már az ószövetségi Baruch-könyvben is megemlítetnek. Bulver egyik regényében felemlíti, hogy célszerű politikai el-

lenfelünket ebédre meghívni, ezzel jobban lekötelezzük, mint bármilyen mással s ha nem is hódítjuk a magunk részére, mindenesetre szeve-sebbé, hajlandóbbá tesszük irányunkban. E tapasztalatban gyökereznek az u. n. politikai lakomák. A francia forradalom idejében ismeretesek voltak a polgári lakomák (banquettes cinique), melyek utcákon tartattak s a testvérsülés ünnepei voltak. Columbus tojását nem említve, a modern népek nem egy fontos történelmi mozzanata fűződik lakomához. Így Franciaországban az 1847-iki véres összeesküvést a haladópart által rendezett lakoma betiltása idézte fel.

Hogy az ember minden nevezetesebb eseményt lakomával szeretett megünnepelni, annak az irodalomban és művészetben egyaránt viszhangja van. Kötetekre menő munkában értekezhetnénk azokról az irodalmi termékekről, melyek vonatkozásban állanak lakomákkal, ezek címét viselik, vagy lakomák keretében a legfontosabb bölcséleti, történelmi, társadalmi és egyéb kérdéseket tárgyalnak.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

L. A. Helyben. Megkaptuk. Tartalma ellen nincs ellenvetésünk, de ilyenformában kidolgozva lapunkban nem közölhetjük. Tessék a cikknek megfelelő írásbeli formát adni s akkor leközzöljük, mert nekünk nincs reá időnk, hogy közölhetővé átdolgozzuk.

Sajtóhibák egy díszműben. Jönni fog, de technikai okokból ma lapunkból kimaradt.

Laptulajdonos: Szélnyi Lajos.

Sok pénz!!

400 koronáig kereshetnek minden rangu egyének havonként, riziko nélkül, mel-lékkereset gyanánt. Bővebbet A. B. 61. alatt Annoncen Bureau des „Merkur“ — Stuttgart, Schwabstr. —

BORSOD-MISKOLCI HITELBANK MISKOLCON.

Olcsó kamatos, félévi egyenlő részletekben törlesztendő jelzálogos kölcsönök.

A pénzügyi jelenlegi viszonyai alapján **olcsó kamat mellett** oly jelzálogi kölcsönöket is engedélyezünk, melyek **10 vagy 15 év alatt egyenlő félévi részletekben lesznek visszafizetendők.**

Ezen kölcsönök előnye az, hogy **nem zálogleveleken, hanem készpénzben adhatunk**, a visszafizetés aránylag rövid időre szabhatik és hogy a **tőke és kamat egyidejűleg törlesztetik.**

Kiválóan alkalmasak a kisgazdálkodóra, aki kiadásait a **mindig egyenlő törlesztési részletek számbavételével pontosan** megállapíthatja és aki nem kénytelen 10 vagy 15 évnél hosszabb időn át a jelzálog terhével viselni.

Az ingatlanokon levő terheket — ha lehet, bélyeg- és illetékmentességgel — convertáljuk. A kölcsönök tetszés szerinti összegben engedélyeztetnek. Legkisebb kölcsön összeg 500 korona.

Értesítéssel szívesen szolgálunk. A kölcsön-engedélyezés szó- vagy írásbeli kívánatra folyamatba tétetik.

A Borsod-Miskolci Hitelbank Miskolcon.

Gyógyszertár átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint az „Isteni gondviselés“-hez címzett

● **gyógyszertárat** ●

a Sörház-utcában

átvettem és azt a m. kir. belügyminiszter ur 52096. sz. a. nevenre átírta

Azt ujabban bömemnyiségű **gyógyszerekkel, bel- és külföldi különlegességekkel, sebészeti- és kötszerekkel**, valamint saját gyártmányú különlegességekkel u. m.: **Lilium-archrém, szeplő- és májfoltokelleni kenőcs, tyukszemirtószer, Lábizzadás elleni szerekkel** stb. elláttam.

Kész szolgáltatomat a n. é. közönségnek felajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel

Nemes Árpád,

gyógyszerész.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek

— a kiadóhivatalban. —

Őszi kalap-ujdonságok.

Őszi és téli kalap-ujdonságok

tiszta gyapjuból, nyulszőrből és valódi gráci lódenből megérkeztek.

ROSENBERG BÉLA

férfi divatüzlete

MISKOLC, Széchenyi-utca 20.

Ferenzi B. könyvkereskedésével szemben.

Hol férfi és női cipők, fehérneműek, esőernyők, harisnyák, keztük stb. stb. **legolesőbb árban kaphatók.**

Őszi kalap-ujdonságok.

A MISKOLCI HITELINTÉZET

részvénytársaság.

I. Bank-osztálya. (Minden nap.)

Kölcsönök ad: bekebelezés feltételével ingatlanokra és értékpapírokra.

Leszámitol: helyi, valamint idegen váltokat.

Hitelt nyújt: folyó számlai elszámolásra.

Vesz és elad: mindennemű értékpapírokat, arany pénzeket és idegen bankjegyeket.

Átvész: pénzbetéteket folyó és check-számlára, hetéti könyvecskékre és pénztárjegyekre.

Megbízásokat elfogad: értékpapírok vételére és eladására a legjutányosabb feltételekkel.

II. Áru-osztálya.

Elfogad: mindennemű terményeket és árukat, a közforgalomnak átadott és tulajdonát képező „Miskolczi áru- és terményraktáraiba“ leendő beraktározásra;

Előleget ad azokra a legjutányosabb feltételekkel és elvállalja azok bizományi vételét és eladását.

Bővebb tájékoztatásul szolgálunk üzleti és díjszabályaink, melyek kívánatra bérmentve azonnal küldetnek.

Miskolci Hitelintézet részvénytársaság Miskolcon.

IV. Széchenyi-utca 35., saját ház.

SZELÉNYI ÉS TÁRSA

MISKOLCZ

Széchenyi-u. 34.

TELEFON-SZ. 62.

KÖNYVNYOMDA KÖNYVKÖTÉSZEK ÉS DOBOZ-GYÁR

o o o

KÖNYVNYOMDÁNKBAN, mely a mai kor igényeinek megfelelően van felszerelve, bármily könyvnyomdai munkát a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig a legrövidebb idő alatt o o o és jutányosan készítünk. o o o

Csak azon készítmények valódiak, melyek az itt látható védjeggyel vannak ellátva.

Karánsebesi RÁCS JENŐ

„Arany szarvas“-hoz címzett gyógyszer-tárában

MISKOLCZON

kaphatók 15 év óta közkeletűségnek örvendő alatt elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarczenőcs.** Számos hölgy áldja jó hatását — szeplő és májfolt ellen, arc- és kéz bőrnek selyempuha-ságot ad, teljesen ártalmatlan szer. az arcot a redőktől késő korig megóvjá, egy tégely 1 kor. Hozzá Iris balsam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Vénus arczpor, fehér, rózsas és krém színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
- Pyrethro Salicyl szájjessentia** néhány cseppel egyszeri szájjel öblögető vízbe, kellemes szájjel kölesönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desinfiálja és fehérre takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszereimet nem használták és fogfájás van, ajánlatik a kitünő jó hatású (Pyrethro) sveczi fog-csepp. 1 üveg ára 50 fillér.
- Hajerősítő (balsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készítve a hajhullást és fejbőr korpásodást meggátolja, valamint egyéb fejbőrbetegségektől megóv és kellemes illatául fogva szívesen alkalmaztatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
- Rácz Jenő keleti „Balsam bajuszpedrője“** soha meg nem meg nem avasodó, zsirmentes balsamokból készítve, igen kellemes illatu, minden bajuszszinhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér. 1 nagy doboz 50 fillér.
- Cannabin** (tyukszem-balsam), biztos hatású és legkönyelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sömörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.

Forgalomban van és közmegelegedéssel használják a

- Lábizzadás ellen** Salicyl Dermassant port. 1 doboz ára 1 korona.
Szőrvesztőnek Depillatoriumot. 1 üveg 1 korona.
Rüh (rühátka ellen) Naphtol kenőcs. 1 kis tégely 1 korona, — nagy 3 korona.
Köszvény ellen I—II. számú Tengeri köszvény olaj, 1 üveg ára 1 K.

Ugy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van; kívánatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldetük **Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva.** A drága külföldi hasonozereket, úgy mennyiségileg, mint minőségileg és olesóságukkal fölülmulják; úgy, hogy általános házi szerek gyáánant legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapest TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tára, Király-utca 12. szám.

Czelszerűség kedvéért 2 koronán aluli megrendeléseknél kéretik a szer árán kívül postai portóköltségek fedezésére még 60 fillért a megrendeléssel egyidejűleg beküldeni.

SZELÉNYI ÉS TÁRSA KÖNYVNYOMDÁJA MISKOLCON.

Utánzásoktól óvakodjunk!

Kisbáb rendeléseknél pénz előre beküldéssel jutányosabban jön.